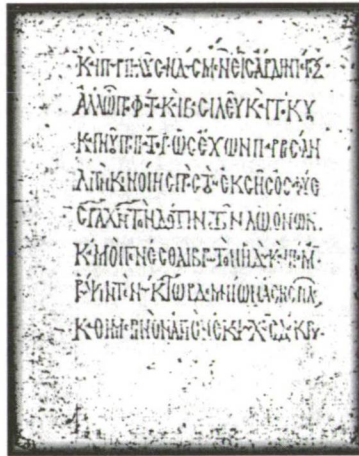


Hérakleitosz



1. Ποταμοῖσι τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐμβαίνουσιν ἕτερα καὶ ἕτερα ὕδατα ἐπιρρεῖ.

In eosdem fluvios descendentibus alia atque alia affluit aqua.

Ugyanazokba a folyamokba lépőkre más és más víz árad.

B 12.

2. Πολυμαθίη ἰόοι' ἔχειν οὐ διδάσκει.

Magna variaque eruditio mentem non docet.

A sokféle tudás nem tanít meg arra, hogy esze legyen valakinek.

B 40.

3. Ὑβριν χρῆ σβεινύναι μᾶλλον ἢ πυρκαϊήν.

Contumeliam citius quam incendium exstingui oportet.

A gögöt jobban kell oltani, mint a tűzvészt.

B 43.

4. Θάλασσα ὕδωρ καθαρώτατον καὶ μιαρώτατον, ἰχθύσι μὲν πότιμον καὶ σωτήριον, ἀνθρώποι δὲ ἄπτοτον καὶ ὀλέθριον.

Aqua marina purissima et corruptissima est, piscibus quidem potabilis et salubris, hominibus vero minime potabilis atque adeo pestilens.

A tenger: víznek a legtisztább és a legszennesebb, halaknak ital és éltetőjük, embereknek azonban ihatatlan és halálos.

B 61.

5. Θυμῷ μάχεσθαι χαλεπὸν· ὁ γὰρ ἂν θέλη, ψυχῆς ὠνεῖται.

Difficile est irae resistere, haec enim anima emit, quod cupit.

Indulat ellen harcolni nehéz, mert amit akar, a lélek árán veszi meg.

B 85.

6. Βλάξ ἄνθρωπος ἐπὶ παντὶ λόγῳ ἐπτοῆσθαι φιλεῖ.

Homo stupidus quavis oratione solet percelli.

Buta ember minden szóra magán kívül van.

B 87.

7. Ποταμῷ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐμβῆναι δις τῷ αὐτῷ.

In eundem fluvium descendere non licet.

Nem lehet kétszer ugyanabba a folyamba lépni.

B 91.

8. Ὀφθαλμοὶ γὰρ τῶν ὠτων ἀκριβέστεροι μάρτυρες.

Oculi auribus certiores sunt testes.

A szem a fülnél pontosabb tanú.

B 101a.

9. *Ἀνθρώποις γίνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν οὐκ ἄμεινον.*

Hominiibus omnia quae volunt contingere non conducit.

Az embereknek, ha teljesülne mindaz, amit kívánnak, nem válna javukra.

B 110.

10. *Νούσος ὑγιείην ἐποίησεν ἤδὺ καὶ ἀγαθόν, λιμὸς κόρον, κάματος ἀνάπαισιν.*

Morbus sanitatem rem iucundam et bonam efficit, fames satietatem, labor quietem.

Betegség teszi az egészséget édessé és jóvá, éhség az elteltséget, fáradtság a megpihenést.

B 111.

11. *Σωφρονεῖν ἀρετὴ μέγιστη, καὶ σοφίη ἀληθῆα λέγειν καὶ ποιεῖν κατὰ φύσιν ἐπαίοντας.*

Sanitas maxima virtus, et sapientia naturam sequentes vera et dicere et facere.

Józság a legnagyobb érdem, és bölcsesség a természetre hallgatva igazat mondani és cselekedni.

B 112.

12. *Ξυλὸν ἔστι πᾶσι τὸ φρονεῖν.*

Commune est (bonum) omnibus cogitandum.

Közös java mindenkinek a gondolkodás.

B 113.

13. *Ἀνθρώποισι πᾶσι μέτεστι γινώσκειν ἑωυτοὺς καὶ σωφρονεῖν.*

Omnium hominum interest noscere se ipsos et sapere.

Minden embernek osztályrészül jutott az, hogy ismerjen magára és józan legyen.

B 116.